

N:o 29.

Ank. till Riksd. Kansli den 1 Mars 1878, kl. 11 f. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition, angående afsöndring af jord från åtskilliga kronans egendomar för särskilda ändamål.

(I. A.)

Uti förestående, till Riksdagen den 25 Januari innevarande år af-låtna nådiga proposition (N:o 16) har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att medgifva:

1:o att från det till midfastan år 1896 utarrenderade fanjunkarebostället vid Skånska husarregementet ¹⁵16 mantal Stoby N:is 2 och 3 inom Stoby socken af Vestra Göinge härad och Kristianstads län måtte, för anläggande af ny kyrkogård i Stoby församling, få afsöndras en bostället tillhörig jordrymd af 3 kvadratref 64 kvadratstänger, emot årlig afgäld, under nu löpande arrendeperiod, af fem kubikfot spanmål, hälften råg och hälften korn, att utgöras efter årlig markegång, samt derefter allt framgent af 13 kronor 17 öre;

2:o att från indragna hautboistbostället *Ingeshult* N:o 1 om $1\frac{1}{4}$ mantal krono inom Seglora socken af Marks härad och Elfsborgs län måtte, för utvidgande af Seglora församlings skolhustomt, få afsöndras en dertill föreslagen jordrymd af 19 kvadratref 56 kvadratstänger, emot årlig afgäld af 1 krona 59 öre samt på vilkor, att stängsel omkring skolplanen i dess helhet skulle, då sådant påfordrades, af församlingen uppföras och i laggilt skick underhållas;

3:o att från indragna hautboistbostället vid Jönköpings regemente *Båraryd Östergård* N:o 2, $\frac{3}{8}$ mantal, i Båraryds socken af Vestbo härad

och Jönköpings län, måtte, till utvidgande af Båraryds församlings kyrkogård, få afsöndras en för sådant ändamål ifrågasatt jordrymd af en kvadratref, emot årlig afgäld af 6 kronor 28 öre;

4:o att från indragna häradsskrifvarebostället *Vattensta N:o 4, $\frac{3}{4}$* mantal i Hökhufvuds socken och Frösåkers härad af Stockholms län måtte, till skolhustomt och planteringsland för Hökhufvuds församling, få afsöndras ett dertill föreslaget jordområde af 4 kvadratref 76 kvadratstänger, emot årlig afgäld att utgå i penningar till det belopp, hvartill densamma, efter uppskattning i den ordning Kongl. förordningen den 14 April 1866 stadgar, kunde varda bestämd, samt på vilkor att församlingen dels omkring det afsöndrade området uppförde och underhölle erforderligt stängsel, dels ock bekostade ny vägs anläggande i stället för den, som nu funnes å ifrågavarande område; och

5:o att från det för kronans räkning på 30 år från den 14 Mars 1853 utarrenderade hemmanet $\frac{7}{8}$ mantal *N:o 2 Nedre Jerfva* i Solna socken och Danderyds skeppslag af Stockholms län måtte, emot köpeskilling af 1,000 kronor samt med vilkor i öfrigt, att, i händelse stängsel blefve behöfligt emot angränsande egor, sådant stängsel skulle af köparen omkring lägenheten uppsättas och underhållas, få till handlanden C. Ahlberg försäljas en jordrymd om 5 kvadratref 50 kvadratstänger, som förut å nämnda hemman af Ahlberg disponerades, samt att den härför inflytande köpeskillingen måtte få användas på enahanda sätt, som i Kongl. brefvet den 29 Maj 1874, i fråga om försäljning af åtskilliga kronans mindre lägenheter, föreskrifvits, äfvensom att ersättning till hemmanets nuvarande arrendator eller hans rättsinnehafvare måtte under nulöpande arrendeperiod få utgå af statsmedel med 50 kronor årligen.

Stats-Utskottet, till hvars behandling förevarande proposition blifvit hänvisad, har emot den nådiga framställningen icke haft annat att erinra än att, då, beträffande den ifrågasatta jordafsöndringen från hautboistbostället *Ingheshult N:o 1*, den föreslagna afgälden synts, i förhållande till afsöndringens storlek, väl ringa, Utskottet förestält sig, att afgäldens belopp komme att rigtigast bestämmas, om vid dess åsättande afseende fästades ej allenast å de utskylder, som, i förhållande till utskylderna för hela hemmanet, kunde beräknas åligga afsöndringen, utan äfven å den andel af hemmanets afkastning, som, vid jämförelse af egornas storlek och beskaffenhet, kunde anses belöpa å den afsöndrade delen deraf; hvadan det synts Utskottet, att med iakttagande häraf ny uppskattning af den för berörda jordafsöndring utgående afgäld bör ega rum.

I sammanhang härmed har Utskottets uppmärksamhet fästats derpå, att det vore lämpligare, om för framtiden vid afsöndringar af ifråga-

varande beskaffenhet en fix köpeskilling bestämdes i stället för årlig afgäld; och har detta synts Utskottet så mycket ändamålsenligare, som den åsatta afgälden mången gång utgår med så ringa belopp, att den derigenom erhållna inkomsten knappast kan anses motväga besväret med dess debitering och uppbörd.

Utskottet hemställer alltså:

1:o att Riksdagen må med bifall till hvad Kongl. Maj:t föreslagit, medgifva,

- a) att från fanjunkarebostället Stoby N:is 2 och 3 må för ofvan angifna ändamål afsöndras omförmälda jordrymd af 3 qvadratref 64 qvadratstänger emot årlig afgäld att på föreslaget sätt utgå;
- b) att från indragna hautboistbostället Ingeshult N:o 1 må, för utvidgande af Seglora församlings skolhustomt afsöndras dertill föreslagna 19 qvadratref 56 qvadratstänger på ofvan angifna villkor angående stängsels uppförande och underhållande; dock att afgälden för denna afsöndring må bestämmas genom ny värdering, dervid hänsyn må tagas till den afsöndrade jordens förhållande till bostället i dess helhet så väl med afseende å hemmanets utskylder som äfven beträffande dess afkastning;
- c) att från indragna hautboistbostället Båraryd Östergård N:o 2 må för omförmälda ändamål afsöndras en jordrymd af en qvadratref, emot årlig afgäld af sex kronor 28 öre;
- d) att från indragna häradsskrifvarebostället Vattensta N:o 4 må för angifna ändamål afsöndras ett jordområde af 4 qvadratref 76 qvadratstänger emot årlig afgift, på sätt ofvan är omförmäldt, och i öfrigt på föreslagna villkor; och
- e) att från kronohemmanet Nedre Jerfva N:o 2 må, emot köpeskilling af ett tusen kronor och ofvan angifna villkor, till handlanden Ahlberg försäljas den omförmälda jordrymd om 5 qvadratref 50 qvadratstänger, att den härför inflytande köpeskillingen må på föreslaget sätt användas, äfvensom att ersättning till hemmanets nuvarande arrendator eller hans rättsinnehafvare må, under nu löpande arrendeperiod, af statsmedel utgå med femtio kronor årligen; samt

2:o att vid anmälan af detta beslut Riksdagen må i underdånighet anhålla, det tacktes Kongl. Maj:ti nåder meddela sådana föreskrifter, att, der så lämpligen ske kan, vid framdeles förekommande afsöndringar af mark från kronan tillhörande lägenheter, en bestämd köpeskilling åsättes i stället för årlig afgäld.

Stockholm den 28 Februari 1878.

På Stats-Utskottets vägnar:

CARL EKMAN.
